

Rådsmøde (udenrigsanliggender - forsvar) den 28. maj 2024

SAMLENOTAT

1. EU's støtte til Ukraine	2
2. Forsvarsparathed	4

1. EU'S STØTTE TIL UKRAINE

- Politisk drøftelse

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet (udenrigsanliggender - forsvar) den 28. maj 2024 ventes en drøftelse af EU's militære støtte til Ukraine i lyset af Ruslands aggression. Det forventes, at drøftelsen vil have fokus på EU's indsats for at understøtte leverancer af militært udstyr til Ukraine, herunder særligt ammunition og luftforsvarssystemer, samt den militære bistandsfond til støtte for Ukraine under Den Europæiske Fredsfacilitet, der blev etableret på rådsmødet (udenrigsanliggender) den 18. marts 2024. Endelig ventes fokus på EU's sikkerhedstilsagn til Ukraine og militære træningsmission til støtte for Ukraine (EUMAM Ukraine). Regeringen arbejder aktivt for, at EU og EU's medlemslande øger den militære støtte til Ukraines forsvarskamp og imødekommer Ukraines væbnede styrkers akutte behov, herunder ift. ammunition og luftforsvar.

2. Baggrund

EU yder en omfattende støtte til Ukraines forsvarskamp mod russiske invasionsstyrker. I lyset af Ukraines akutte behov arbejdes der i EU særligt på at understøtte medlemsstaternes donationer og fællesindkøb af forsvarsmateriel – særligt artilleriammunition og luftforsvar. Dette bl.a. som opfølgning på EU's tresporede indsats til støtte for Ukraines ammunitionsbehov, der blev iværksat på rådsmødet (udenrigsanliggender, inkl. forsvar) den 20. marts 2023.

På rådsmødet (udenrigsanliggender) den 18. marts 2024 blev det vedtaget at etablere den militære bistandsfond til støtte for Ukraine ("Ukraine Assistance Fund") under Den Europæiske Fredsfacilitet (EPF). I bistandsfonden tilføres 5 mia. euro i 2024 til støtte til Ukraine. Midlerne forventes anvendt til bl.a. refusioner til medlemslandene for donationer fra egne lagre, bilaterale indkøb og fællesindkøb i den europæiske forsvarsindustri samt udgifter til EU's militære træningsmission til støtte for Ukraine (EUMAM Ukraine). Det blev ligeledes besluttet, at støtten gradvist i større omfang målrettes fællesindkøb i den europæiske forsvarsindustri. Beslutning om den konkrete udmøntningsmodel udestår. Den militære bistandsfond til støtte for Ukraine vil indgå som et centralt element i EU's sikkerhedstilsagn, som nu vil kunne forhandles færdig.

EUMAM Ukraine har uddannet og trænet mere end 40.000 ukrainske soldater med forventning om at kunne nå 60.000 over sommeren. Danmark har tilmeldt flere nationale træningsmoduler til EUMAM Ukraine, bl.a. befalingsmandsuddannelse, minerydningskurser til lands og til vands og senest F-16-træning. Derudover foregår den fælles dansk-tyske træning på Leopard 1-kampvogne under det tyske styrkehovedkvarter i rammen af EUMAM Ukraine. Øvrige fremtidige nationale træningsmoduler forventes ligeledes integreret i missionen, og yderligere muligheder for træningsbidrag afsøges løbende. Mandatet for missionen udløber til november 2024, men forventes videreført.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (udenrigsanliggender - forsvar) den 28. maj 2024 forventes en drøftelse af EU's militære støtte til Ukraine. Det forventes, at drøftelsen vil have fokus på EU's indsats for at understøtte leverancer af ammunition og luftforsvar til Ukraine samt EU's militære støtte til Ukraine efter etableringen af den militære bistandsfond til støtte for Ukraine under EPF'en. Dertil ventes fokus på EU's sikkerhedstilsagn samt EUMAM Ukraine. Indholdet i drøftelsen vil derudover afhænge af udviklingen frem mod rådsmødet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen ventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser, erhvervsøkonomiske konsekvenser eller konsekvenser for miljøet eller beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Sagen har ikke været i høring.

9. Forhandlingssituationen

Der er blandt medlemsstaterne bred opbakning til ambitionen om at sikre fortsat og langvarig militær støtte til Ukraine, herunder gennem det videre arbejde med EU's sikkerhedstilsagn til Ukraine samt EUMAM Ukraine. Der forventes generel opbakning til, at der arbejdes videre med EU's ammunitionsindsats samt et øget fokus på luftforsvar.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen arbejder aktivt for, at EU og medlemslandene øger den militære støtte til Ukraines forsvarskamp og imødekommer Ukraines væbnede styrkers akutte behov, herunder ift. ammunition og luftforsvar samt gennem EU's sikkerhedstilsagn til Ukraine og EUMAM Ukraine.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Status for EU's militære støtte til Ukraine blev senest forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering den 10. november 2023.

2. FORSVARSPARATHED

- Politisk drøftelse

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet (udenrigsanliggender – forsvar) den 28. maj 2024 ventes en drøftelse af EU's forsvarsparethed (Defence Readiness). Det forventes, at drøftelsen vil have fokus på EU's indsats for at styrke den europæiske forsvarsindustri mhp. at kunne fortsætte den militære støtte til Ukraine samt sikre forsyningsikkerheden af forsvarsprodukter i EU på længere sigt og EU's evne til at kunne tage større ansvar for egen sikkerhed. Som del heraf ventes en indledende drøftelse af EU's forsvarsindustrielle strategi (EDIS) og forslaget om etableringen af et europæisk forsvarsindustriprogram (EDIP). Regeringen støtter en strategisk og ambitiøs tilgang til styrkelsen af den europæiske forsvarsindustri, herunder med fokus på behovet for at styrke relationen mellem den ukrainske og europæiske forsvarsindustri.

2. Baggrund

I EU er der stort fokus på at øge den europæiske forsvarsparethed (Defence Readiness), herunder særligt ift. at styrke den europæiske forsvarsindustri. I lyset af kapacitetsudfordringerne i den europæiske forsvarsindustri i kølvandet på Ruslands invasion af Ukraine og generelt stigende forsvarsbudgetter i Europa præsenterede Europa-Kommissionen og EU's højtstående repræsentant for udenrigsanliggender den 5. marts 2024 ved en fælles meddelelse en europæisk forsvarsindustriell strategi (EDIS). EDIS sætter den strategiske retning for det forsvarsindustrielle område i EU. Den overordnede ambition i strategien er, at EU skal opbygge en højere grad af forsvarsparethed, bl.a. ved, at medlemsstaterne investerer mere, bedre, sammen og europæisk. EDIS ledsages af et forordningsforslag til et europæisk forsvarsindustriprogram (EDIP) med et foreslået budget på 1,5 mia. euro fra EU-budgettet.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (udenrigsanliggender - forsvar) den 28. maj 2024 forventes en drøftelse af EU's forsvarsparethed. Det forventes, at drøftelsen vil have fokus på EU's indsats for at styrke den europæiske forsvarsindustri, herunder med fokus på EDIS og EDIP. Dertil ventes fokus på spørgsmålet vedrørende mobilisering af yderligere finansiering af forsvarssektoren samt på behovet for at styrke relationen mellem den ukrainske og europæiske forsvarsindustri.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været i høring.

9. Forhandlingssituationen

Der er blandt medlemsstaterne bred opbakning til ambitionen om at styrke den europæiske forsvarsindustri, herunder med henblik på at kunne fortsætte den militære støtte til Ukraine samt sikre forsyningssikkerheden af forsvarsprodukter i Europa på længere sigt og styrke EU's evne til at kunne tage større ansvar for Europas sikkerhed. Der forventes generel opbakning til, at arbejdet med at sikre en højere grad af forsvarsparathed – og herunder en modstands- og leveringsdygtig europæisk forsvarsindustri – tages videre hurtigst muligt. Spørgsmålet vedrørende finansieringen af denne ambition ventes at fylde.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter en strategisk og ambitiøs tilgang til styrkelsen af den europæiske forsvarsindustri. En leverings- og modstandsdygtig europæisk forsvarsindustri er en forudsætning for at kunne fortsætte den militære støtte til Ukraine, og for at EU kan tage et større ansvar for euro-atlantisk sikkerhed. Regeringen støtter op om arbejdet med at styrke relationen mellem den ukrainske og den europæiske forsvarsindustri og er fortalende for, at man i EU arbejder aktivt for at understøtte udviklingen af Ukraines forsvarsindustri.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.